

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม พืชยังคงเป็นปัจจัยหลักในการผลิตและแปรรูปสินค้าสำหรับป้อนประชากรทั้งในและต่างประเทศ แต่ด้วยอัตราการเกิดของประชากรมีมากกว่าการเพิ่มขึ้นของอาหาร จึงทำให้อาหารตามธรรมชาติมีไม่เพียงพอกับความต้องการของประชากรโลก การตัดแปลงพันธุกรรม¹ในพืชจึงเป็นทางเลือกประการหนึ่งที่จะนำมาพัฒนาพันธุ์พืช เพื่อเพิ่มผลผลิตและสร้างพันธุ์ที่ต้านทานต่อโรคและแมลง หรือมีคุณสมบัติเฉพาะอย่าง

ปัจจุบันเทคโนโลยีทางชีวภาพมีวิวัฒนาการและเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วมาก เริ่มมีการนำเทคโนโลยี หรือพันธุวิศวกรรม (Genetic engineering) มาใช้ในการพัฒนาสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นพืช สัตว์ หรือจุลินทรีย์ โดยมีวัตถุประสงค์ทั้งในการปรับปรุงพันธุ์ การผลิตยารักษาโรคและเภสัชภัณฑ์ เป็นต้น² ซึ่งจากการที่มีการตัดแปลงพันธุกรรมพืชและเพื่อตัดแปลงพันธุกรรมสัตว์ซึ่งการตัดแปลงพันธุกรรมเหล่านี้เรียกว่า “สิ่งมีชีวิตตัดแปลงพันธุกรรม (Genetically Modified Organisms) หรือ GMOs” ซึ่งเกิดจากวิธีการตัดเอาชิ้น (Gene) ของสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งมาใส่ในยีนของสิ่งมีชีวิตอีกชนิดหนึ่ง ตามปกติไม่สามารถผสมพันธุ์กันได้ตามธรรมชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้สิ่งมีชีวิตชนิดนั้นมีคุณสมบัติ หรือคุณลักษณะตามที่ต้องการ ตัวอย่างเช่น นำยีนทนความหนาวเย็นจากปลาขี้โลกมาผสมกับมะเขือเทศเพื่อให้มะเขือเทศปลูกในที่ที่มีอากาศหนาวเย็นได้ นำยีนจากแบคทีเรียชนิดหนึ่งมาใส่ในยีนของถั่วเหลืองเพื่อให้ถั่วเหลืองทนทานต่อยาปราบวัชพืช นำยีนจากไวรัสมาใส่ในมะละกอเพื่อให้มะละกอต้านทานโรคไวรัสใบด่างวงแหวนได้ เป็นต้น³ ทั้งนี้ แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้านพันธุวิศวกรรม หรือพีชจีเอ็มโอ ในปัจจุบันยังเป็นที่วิตกกังวลว่าพืชตัดแปลงพันธุกรรม หรือพีชจีเอ็มโอ³ นี้ แม้จะช่วยเพิ่มผลผลิตทางด้านอาหารให้กับประชากรโลก เนื่องจากพืชตัดแปลงพันธุกรรมมีคุณสมบัติพิเศษ เช่น ช่วยลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น

¹ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ใช้คำว่า “ตัดแปลงพันธุกรรม” ในความหมายเดียวกันกับคำว่า “ตัดแปรพันธุกรรม” ซึ่งเป็นคำแปลของคำว่า “Genetically Modified”.

² วัชรชัย ปานดิษฐ์. (2560). *ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคที่บริโภคผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการตัดแปลงพันธุกรรม*. สารนิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม. หน้า 1.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 1.

กว่าเดิม ลดค่าใช้จ่ายด้านยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช ทั้งนี้ เนื่องจากพืชตัดแปลงพันธุกรรมสามารถต้านทานศัตรูพืชได้มากขึ้น แต่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและระบบนิเวศ โดยเฉพาะผลกระทบต่อสายพันธุ์ที่มีชีวิตอย่างมนุษย์ได้⁴ โดยการบริโภคผลิตภัณฑ์พืชตัดแปลงพันธุกรรมอาจไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและสุขภาพของมนุษย์และสัตว์ เนื่องจากพืชตัดแปลงพันธุกรรมเป็นสิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ รวมทั้งการตัดแปลงพันธุกรรมเป็นเรื่องใหม่ เป็นประเด็นโต้เถียงระหว่างนักวิทยาศาสตร์ซึ่งยังไม่สามารถหาข้อสรุปได้ หากพิจารณาถึงผลิตภัณฑ์อาหารในประเทศไทยหลายชนิดควรพิจารณาก่อนตัดสินใจบริโภค โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์อาหารที่มีส่วนประกอบจากน้ำมันถั่วเหลืองที่ประชาชนไทยนิยมนำมาประกอบอาหาร ซึ่งอาจทำให้ผู้บริโภคเกิดอาการข้างเคียงได้ ดังกรณีที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา มีผู้บริโภคที่แพ้ถั่วบราซิลได้รับประทานถั่วเหลืองที่ผ่านการตัดแปลงพันธุกรรมที่มีถิ่นของถั่วบราซิลอยู่โดยไม่รู้ ทำให้เกิดอาการแพ้ถั่วเหลืองนั้นทันที เป็นต้น⁵

ถั่วเหลืองนับเป็นพืชเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่งที่ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาด้านการผลิตที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการของกลุ่มโรงงานผลิตน้ำมันถั่วเหลือง โรงงานผลิตนมถั่วเหลือง รวมทั้งโรงงานผลิตอาหารสัตว์ จึงทำให้ประเทศไทยต้องนำเข้าถั่วเหลืองปริมาณมากในแต่ละปี ซึ่งจะมีการนำเข้าจากต่างประเทศและเกือบทั้งหมดประมาณร้อยละ 80 จะนำเข้าจากสหรัฐอเมริกาและประเทศในทวีปอเมริกาใต้ ซึ่งจะเป็นถั่วเหลืองตัดแปลงพันธุกรรมเกือบทั้งหมด ถั่วเหลืองที่นำเข้ามาจะถูกนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองสำหรับบริโภค เช่น เต้าหู้ นมถั่วเหลือง น้ำมันถั่วเหลือง ซีอิ๊ว เต้าเจี้ยว และกากถั่วเหลืองก็จะเอาไปทำอาหารสัตว์ที่มีการนำมาบริโภคของคนไทย เป็นต้น⁶ ดังนั้น ถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองที่จำหน่ายอยู่โดยทั่วไปในด้านของการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคจากการซื้อผลิตภัณฑ์นี้ ผู้บริโภคควรได้รับการบอกกล่าวว่า ผลิตภัณฑ์สินค้าที่จะเลือกบริโภคนั้นมีส่วนประกอบที่ผ่านการตัดแปลงพันธุกรรมหรือไม่ การแสดงฉลากผลิตภัณฑ์จึงเป็นเครื่องมือที่จะแสดงให้เห็นให้ผู้บริโภคเห็นว่าผลิตภัณฑ์ประเภทดังกล่าวเป็นผลิตภัณฑ์ตัดแปลงพันธุกรรมหรือไม่ เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร มีสิทธิในการเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์ เป็นการคุ้มครอง

⁴ สมพงษ์ เฟื่องอรรมณ์. (2546). *การค้าระหว่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. หน้า 83.

⁵ ชญานิศวรรี ภิรมย์ภูริวงษ์. (2556). *มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการติดฉลากสินค้าตัดแปลงพันธุกรรมของไทย*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก. หน้า 1.

⁶ นุชชนาด รังคคิลิก นันทนิจ ผลพนา จุฑามาศ สัตยวิวัฒน์. *ถั่วเหลืองในประเทศไทยและสารไกลโฟเสท*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.eht.sc.mahidol.ac.th/article/1903>. [2560, 23 ตุลาคม].

สิทธิและความปลอดภัยของผู้บริโภค⁷ เพราะหากผู้บริโภครายใดไม่ต้องการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารดัดแปลงพันธุกรรม ก็จะไม่สามารถทราบได้ว่าผลิตภัณฑ์ใดเป็นหรือไม่เป็นผลิตภัณฑ์ดัดแปลงพันธุกรรม เหตุนี้เองจึงทำให้ผู้บริโภครู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยที่จะบริโภคเข้าไป ทำให้เกิดความกังวลว่าจะส่งผลเสียต่อสุขภาพ ดังนั้น การให้ผู้ผลิตติดฉลากบนสินค้าจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะคุ้มครองผู้บริโภคได้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522⁸ การควบคุมการติดฉลากเพื่อแสดงส่วนประกอบของสินค้าเป็นอำนาจของคณะกรรมการว่าด้วยฉลากที่จะตรวจติดตามการใช้ฉลากกับสินค้า โดยยึดแนวทางการดำเนินงานในลักษณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภคในการที่จะใช้ฉลากเป็นเครื่องชี้แนะให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ และการติดฉลากสำหรับผลิตภัณฑ์อาหารดัดแปลงพันธุกรรมนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการตรวจสอบว่า ในอาหารแต่ละชนิดมีส่วนประกอบดัดแปลงพันธุกรรมหรือไม่ ต้องตรวจในห้องปฏิบัติการดีเอ็นเอที่ได้รับการยอมรับเท่านั้น ซึ่งผู้บริโภคไม่สามารถมองด้วยตาเปล่าแล้วสามารถแยกความแตกต่างระหว่างอาหารดัดแปลงพันธุกรรมและอาหารตามธรรมชาติได้ เนื่องจากลักษณะภายนอกไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ถ้าผลิตภัณฑ์อาหารดัดแปลงพันธุกรรมไม่มีฉลากบอกไว้ อาจเกิดความเสียหายต่อผู้บริโภคในภายหลังได้ ผู้บริโภคจึงต้องมีสิทธิที่จะรู้ว่าผลิตภัณฑ์ที่ซื้อมานั้นมีส่วนประกอบของพืชดัดแปลงพันธุกรรมหรือไม่ ดังนั้น การแสดงฉลากผลิตภัณฑ์ที่มาจากพืชหรือถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรม จึงควรมีการแสดงฉลากในกรณีที่มีส่วนประกอบที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงยีน หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีส่วนประกอบที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงยีน⁹

สำหรับประเทศไทยได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 251) พ.ศ. 2545 เรื่อง การแสดงฉลากอาหารที่ได้จากการดัดแปรพันธุกรรม หรือพันธุวิศวกรรม ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา 5 และมาตรา 6 (10) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เพื่อเป็นการให้ข้อมูลต่อผู้บริโภค สำหรับการแสดงฉลากอาหารที่ได้จากเทคนิคการดัดแปรพันธุกรรมหรือพันธุวิศวกรรม กำหนดให้ ถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลือง ข้าวโพดและผลิตภัณฑ์จากข้าวโพดตามบัญชีแนบท้าย ประกาศฯ ดังกล่าว จำนวน 22 ชนิด ที่ได้จากเทคนิคการดัดแปรพันธุกรรมหรือพันธุวิศวกรรม ซึ่งมีสารพันธุกรรมหรือโปรตีนที่เป็นผลจากการดัดแปรพันธุกรรมนั้นอยู่ตั้งแต่ร้อยละ 5 ของแต่ละส่วนประกอบที่เป็นส่วนประกอบหลัก 3 อันดับแรก และแต่ละส่วนประกอบดังกล่าวนี้มีปริมาณ

⁷ ศักดา แก้วจุมพล สุรพล ศรีวิทยา. (2559). *มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการแสดงฉลากอาหารที่ได้จากเทคนิคการดัดแปรพันธุกรรม*. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2559 (RSU National Research Conference 2016). หน้า 942-943.

⁸ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522.

⁹ ประธาน ประเสริฐวิทยาการ. (2544). ฉลากจีเอ็มโอใครได้? ใครเสีย?. *วารสารอาหารและยา*, 8(3). หน้า 63.

ตั้งแต่ร้อยละ 5 ของน้ำหนักผลิตภัณฑ์เป็นอาหารที่ต้องมีการติดฉลาก และมีข้อกำหนดที่ห้ามใช้ข้อความว่า ปลอดภัยจากดัดแปรพันธุกรรม หรือข้อความอื่นในทำนองเดียวกัน

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น หากเทียบเคียงกับต่างประเทศนั้นพบว่า กฎหมายดังกล่าวยังมีช่องว่างและความแตกต่างจากข้อกำหนดของสหภาพยุโรปนั้นคือ พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่จะต้องติดฉลากบอกว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบดัดแปรพันธุกรรมนั้นก็ต่อเมื่อเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบหลัก 3 อันดับแรกของผลิตภัณฑ์นั้นเป็นพืชดัดแปรพันธุกรรมตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไปในขณะที่กลุ่มสหภาพยุโรปกำหนดไว้ว่าตั้งแต่เกินกว่าร้อยละ 0.9 ก็ต้องติดฉลากบอกว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบดัดแปรพันธุกรรมแล้ว ทั้งนี้เพื่อความมั่นใจในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์และเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค และหากส่วนประกอบที่เป็นพืชดัดแปรพันธุกรรมแต่เป็นส่วนประกอบลำดับที่ 4 เป็นต้นไปนั้น ไม่ต้องติดฉลากบอกว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบดัดแปรพันธุกรรม หมายความว่าหากส่วนผสมที่ 4 เป็นต้นไปเป็นถั่วเหลืองที่มีการดัดแปรพันธุกรรมอยู่ร้อยละ 5 ขึ้นไปก็ไม่จำเป็นต้องติดฉลากบอกผู้บริโภค นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดห้ามใช้ข้อความว่า ปลอดภัยจากดัดแปรพันธุกรรม (ดัดแปรพันธุกรรม) หรือข้อความอื่นในทำนองเดียวกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับกฎหมายเกี่ยวกับการติดฉลากสินค้าอาหารดัดแปรพันธุกรรมของสหรัฐอเมริกาที่กำหนดว่า ผู้ผลิตสินค้าอาหารอินทรีย์ (Organically Produced Food) ที่ผ่านมาตรฐานการรับรองตามกฎหมาย Organic Food Production Act 1990 ถือเป็นสินค้าปราศจากการดัดแปรพันธุกรรม และอนุญาตให้ติดฉลากคำว่า Non-GMOs ได้ทันที ซึ่งการติดฉลากอย่างชัดเจนว่า ปลอดภัยจากดัดแปรพันธุกรรม หรือข้อความอื่นในทำนองเดียวกันนี้จะช่วยสร้างความมั่นใจต่อผู้บริโภคในการที่จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สินค้าที่ไม่ได้มีส่วนผสมของพืชดัดแปรพันธุกรรมได้เป็นอย่างดี เป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับข้อมูลข่าวสารในการเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองดัดแปรพันธุกรรมได้อย่างถูกต้องและชัดเจน และเพื่อเป็นการควบคุมผู้ผลิตในการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองดัดแปรพันธุกรรมให้ถูกต้อง ดังนั้น การศึกษานี้จึงเป็นการศึกษามาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการติดฉลากสินค้าถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองดัดแปรพันธุกรรมตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 251) พ.ศ. 2545 เรื่อง การแสดงฉลากอาหารที่ได้จากการดัดแปรพันธุกรรมหรือพันธุวิศวกรรม

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงทำการศึกษามาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองดัดแปรพันธุกรรมของต่างประเทศ เพื่อใช้เทียบเคียงและเพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 251) พ.ศ. 2545 เรื่อง การแสดงฉลากอาหารที่ได้จากการดัดแปรพันธุกรรมหรือพันธุวิศวกรรมของประเทศไทยให้สอดคล้องกับกฎหมายของสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับข้อมูลในการเลือกบริโภค

ผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองคัดแปลงพันธุกรรมได้อย่างถูกต้องและชัดเจน ทำให้ผู้บริโภคได้มีการบริโภคที่ตรงต่อความต้องการ และได้รับการคุ้มครองด้านความปลอดภัยทางสุขภาพยิ่งขึ้นไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงความเป็นมาและความสำคัญของมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองคัดแปลงพันธุกรรม
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองคัดแปลงพันธุกรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองคัดแปลงพันธุกรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่เกี่ยวกับการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองคัดแปลงพันธุกรรมในประเทศไทยให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ในปัจจุบัน การติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองคัดแปลงพันธุกรรมของประเทศไทย ยังครอบคลุมไม่เพียงพอในการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้บริโภคไม่ได้รับสิทธิเท่าที่ควรในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและชัดเจนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกบริโภค พบปัญหาในเรื่องการกำหนดระดับขั้นต่ำของส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ที่ต้องมีการติดฉลากนั้นสูงเกินไป และไม่ครอบคลุมส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ที่เป็นส่วนประกอบนอกเหนือจากสามอันดับแรก นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดห้ามใช้ข้อความว่า ปลอดภัยจากดัดแปลงพันธุกรรม หรือข้อความอื่นในทำนองเดียวกัน ซึ่งหากกำหนดให้ใช้ข้อความดังกล่าวได้ จะทำให้ผู้บริโภคเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์ได้อย่างมั่นใจและปลอดภัย จึงควรศึกษาเพื่อหามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองคัดแปลงพันธุกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคในประเทศไทยต่อไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งที่จะทำการศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรม หลักกฎหมายไทยที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน โดยขอบเขตของการศึกษาจะเป็นการมุ่งเน้นในการศึกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 251) พ.ศ. 2545 เรื่อง การแสดงฉลากอาหารที่ได้จากการดัดแปรพันธุกรรมหรือพันธุวิศวกรรม โดยจะศึกษาเฉพาะในส่วน of ผลิตภัณฑ์ที่เป็นอาหาร ว่ามีหลักกฎหมายอย่างไร และมาตรการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรมของประเทศไทยมีความสอดคล้องกับต่างประเทศหรือไม่ เพียงใด รวมถึงการศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายและมาตรการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรมในต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาวิเคราะห์และหาแนวทางเสนอแนะแก้ไขกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่เกี่ยวกับการมาตรการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรมของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

ศึกษาค้นคว้า วิจัยเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรม และรวบรวมความเห็นทางด้านกฎหมายทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ จากห้องสมุดและจากระบบฐานข้อมูลในเว็บไซต์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ออนไลน์) บทความทางวิชาการของนักกฎหมายที่ได้แสดงความเห็นทางวิชาการจากวารสารกฎหมาย งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ตลอดจนประมวลกฎหมาย พระราชบัญญัติ ประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรม เพื่อนำมาพิจารณาศึกษา วิเคราะห์ ค้นหาแนวทาง ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอนั้นให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันมากที่สุด

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความเป็นมาและความสำคัญของมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรม
2. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ

3. ทำให้ทราบผลการวิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการติดฉลากผลิตภัณฑ์
ถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ

4. ทำให้ได้แนวทางการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการติดฉลาก
ผลิตภัณฑ์ถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรมของประเทศไทยให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น